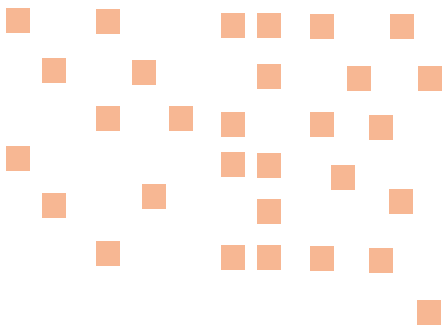

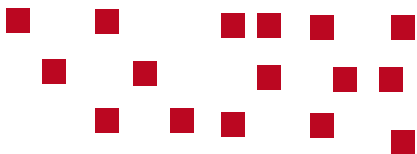
GAMBIA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej

DPU-WIKP-424/424/2024
20.09.2024

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Gambii.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: ponad 2,5 mln (dane z 2024 r.).^[1]

Skład etniczny: Mandinka/Jahanka 33,3%, Fulanie/Tukulur/Lorobo 18,2%, Wolof 12,9%, Jola/Karoninka 11%, Serahuleh 7,2%, Serer 3,5%, niegambijskie – 9,9%, inni 4%.^[2]

Skład religijny: muzułmanie 96,4% populacji, chrześcijanie 3,5%, brak wyznania / brak informacji 0,1%.^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Gambia uzyskała niepodległość w 1965 r.^[4] Początkowo kraj przyjął ustrój monarchii konstytucyjnej, w ramach Wspólnoty Narodów, zaś 24 kwietnia 1970 r. proklamowano powstanie republiki.^[5] Zgodnie z konstytucją z 1997 r., Gambia jest republiką, z prezydentem jako głową państwa i szefem rządu.^[6]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Kraj podzielony jest na 5 regionów (Lower River, North Bank, Upper River, West Coast, Central River), 1 miasto wydzielone (Bandżul – stolica) i 1 gminę (Kanifing).^[7]

¹ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

² CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

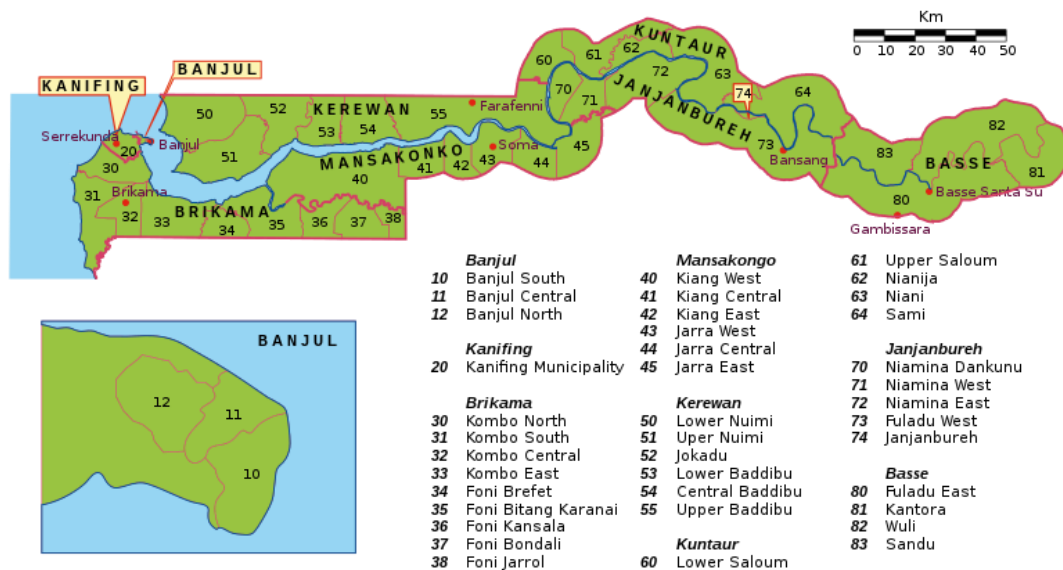
³ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

⁴ PWN, Encyklopedia PWN, Gambia, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Gambia-Ustroj-polityczny:4574132.html>

⁵ Travel Planet, Historia Gambii, <https://www.travelplanet.pl/przewodnik/gambia/historia.html>

⁶ PWN, Encyklopedia PWN, Gambia, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Gambia-Ustroj-polityczny:4574132.html>

⁷ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

Mapa. Regiony Gambii.^[8]

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa. Prezydent pełni funkcję zarówno szefa państwa, jak i szefa rządu. Kadencja trwa 5 lat.^[9]

W ostatnich wyborach prezydenckich, które odbyły się w grudniu 2021 r. zwyciężył **Adama Barrow (National People's Party, NPP)**, zdobywając 53,2% głosów. Drugie miejsce zajął **Ousainou Darboe (United Democratic Party, UDP)**, który uzyskał 27,7% głosów.^{[10][11]} Jest to już druga kadencja Adamy Barrowa od czasu jego zwycięstwa w wyborach prezydenckich z 2016 r. i przekazania mu władzy w styczniu 2017 r.^[12]

Funkcję wiceprezydenta Gambii pełni (od dnia 23.02.2023 r.) **Muhammed B.S. Jallow.**^[13]

Kolejne wybory prezydenckie w Gambii przewidziane są na 2026 r.^[14]

Rząd i premier. Władzę wykonawczą sprawuje rząd powoływany i kierowany przez prezydenta.^[15]

Parlament i wybory parlamentarne. Władzę ustawodawczą w Gambii sprawuje jednoizbowy Parlament, który liczy 58 członków (53 wybieranych w wyborach

⁸ Podział administracyjny Gambii, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gambia_Distrikte_2003_Version_1.svg

⁹ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

¹⁰ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

¹¹ UK Foreign and Commonwealth Office, Foreign Travel Advice – Gambia, 24.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/the-gambia>

¹² CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

¹³ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

¹⁴ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

¹⁵ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

bezpośrednich i 5 mianowanych przez prezydenta). Posłowie odbywają w nim 5-letnią kadencję.^[16]

Ostatnie wybory parlamentarne w Gambii miały miejsce w dniu 9 kwietnia 2022 r.^{[17][18]} Zwyciężyła w nich partia prezydenta Adamy Barrowa **National People's Party (NPP)**, która zdobyła 33,9% głosów (19 z 53 miejsc, wyłączając 5 posłów z 58 osobowego parlamentu, którzy mianowani są przez prezydenta). Drugie miejsce zajęła **United Democratic Party (UDP)** zdobywając 28,3% głosów (15 miejsc). Na trzecim miejscu uplasowali się posłowie niezależni przejmując 22,6% – 11 miejsc w parlamencie.^{[19][20]}

Kolejne wybory parlamentarne przewidziane są na 2027 r.^[21]

SYSTEM PRAWNY

W Gambii obowiązuje mieszany system prawny angielskiego prawa precedensowego (*ang. common law*), prawa islamskiego i lokalnego prawa zwyczajowego.^[22]

KARA ŚMIERCI

Gambia posiada przepisy prawne przewidujące karę śmierci w przypadku niektórych przestępstw, takich jak podpalenie, morderstwo i zdrada stanu, jednak w lutym 2018 r. prezydent Barrow ogłosił moratorium na wykonywanie kary śmierci.^{[23][24]}

Mimo to w Gambii kara śmierci nadal jest orzekana. Według najnowszego raportu Amnesty International z 2024 r., w 2023 r. w Gambii kara śmierci została orzeczona 5 razy, jednocześnie nie wykonano żadnej egzekucji. W 2023 r. w ośrodkach detencyjnych Gambii przebywało 18 osób skazanych na najwyższy wymiar kary.^[25]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Siły bezpieczeństwa Gambii (*ang. Gambian security forces, GAF*) są odpowiedzialne za obronę zewnętrzną oraz bezpieczeństwo na morzu. Ponadto są zaangażowane

¹⁶ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

¹⁷ Amnesty International (AI), Amnesty International Report 2022/23; The State of the World's Human Rights; Gambia 2022, 27.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089520.html>

¹⁸ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

¹⁹ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

²⁰ Aljazeera, Gambian president's party narrowly wins legislative polls, 10.04.2022, <https://www.aljazeera.com/news/2022/4/10/gambian-presidents-party-narrowly-wins-legislative-polls>

²¹ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

²² CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

²³ The Guardian, Gambia suspends death penalty in step towards abolition, 19.02.2018, <https://www.theguardian.com/world/2018/feb/19/gambia-suspends-death-penalty-abolition>

²⁴ Amnesty International (AI), Death Sentences and Executions 2018, 10.04.2019, <https://www.ecoi.net/en/document/2006174.html>

²⁵ Amnesty International (AI), Death Sentences and Executions 2023 [ACT 50/7952/2024], <https://www.ecoi.net/en/document/2110112.html>

w przeciwdziałanie handlowi ludźmi, jak również pomoc władzom cywilnym w sytuacjach nadzwyczajnych i w przypadku klęsk żywiołowych.^[26]

GAF uczestniczą także w misjach pokojowych – od lat 90. XX w. brały udział w ponad 10 misjach pokojowych ONZ, wysyłając łącznie około 4 000 żołnierzy.^[27]

Choć Gambia należy do stosunkowo spokojnych krajów wśród państw regionu, na jej terytorium stacjonują międzynarodowe, afrykańskie siły zbrojne ECOMIG (**ECOWAS Mission in The Gambia**). W 2017 r. ich głównym celem było przywrócenie demokratycznych rządów i umożliwienie przeprowadzenia wyborów po tym, jak wieloletni prezydent Yahya Jammeh odmówił ustąpienia ze stanowiska. Po wyborach, na prośbę nowego prezydenta Barrowa, pozostały one w Gambii.^[28] W grudniu 2023 r. podjęta została decyzja o przedłużeniu misji ECOMIG o kolejny rok.^{[29][30]}

Na bezpieczeństwo w Gambii negatywnie oddziałuje sytuacja w sąsiednim Senegal. W południowej strefie przygranicznej, sąsiadującej z regionem Casamance w Senegal, zdarzają się pojedyncze starcia, w których bierze udział **Ruch Demokratycznych Sił Casamance (Mouvement des Forces Démocratiques de la Casamance, MFDC)**, dążący do oddzielenia regionu Casamance od Senegalu. Wojsko senegalskie niekiedy zapuszcza się na tereny Gambii w poszukiwaniu partyzantów. Dodatkowo w styczniu 2022 r. doszło do wymiany ognia w okolicach miejscowości Ballen w dystrykcie Foni Kansala, regionie Zachodniego Wybrzeża, niedaleko granicy z Casamance. Brały w niej udział oddziały ECOMIG oraz MFDC. Doszło do postrzelenia i porwania kilku żołnierzy przez MFDC. W wyniku tego incydentu kilka tysięcy osób uciekło ze swoich domów. Sytuacja powtórzyła się w marcu 2022 r., kiedy grupa senegalskich żołnierzy urządziła pogoń za partyzantami MFDC, przekraczając granicę z Gambią. Doszło do starć oraz przypadków ostrzału wiosek.^[31] W 2023 oraz pierwszej połowie 2024 r. nie odnotowano w Gambii incydentów z udziałem MFDC.^[32]

Dodatkowo w Gambii za incydentalne ataki są odpowiedzialne niezidentyfikowane ugrupowania zbrojne (od początku 2022 r. do lipca 2024 r., a dokładnie w 2023 r., miały miejsce 2 przypadki tego typu zdarzeń).^[33]

Według danych ACLED, w 2022 r. doszło w Gambii do ok. 10 różnego rodzaju incydentów, w których śmierć poniosły 4 osoby (funkcjonariusze służb bezpieczeństwa, bojownicy i cywile), w 2023 r. – 10 (2 odnotowane ofiary), natomiast

²⁶ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

²⁷ CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>

²⁸ Wikipedia, ECOWAS military intervention in Gambia, https://en.wikipedia.org/wiki/ECOWAS_military_intervention_in_the_Gambia

²⁹ The Standard, ECOMIG MISSION EXTENDED BY ONE MORE YEAR, 13.12.2023, <https://standard.gm/ecomig-mission-extended-by-one-more-year/>

³⁰ Freedom Newspaper, GAMBIA: ECOWAS HAS AGAIN EXTENDED THE MANDATE OF ITS MILITARY MISSION IN THE GAMBIA, 13.12.2023, <https://freedomnewspaper.gm/gambia-ecowas-has-again-extended-the-mandate-of-its-military-mission-in-the-gambia/>

³¹ Reliefweb, The Gambia: Internal Displaced Population in West Region - DREF Operation n° MDRGM015 Final Report, 17.05.2023, <https://reliefweb.int/report/gambia/gambia-internal-displaced-population-west-region-dref-operation-ndeg-mdrgm015-final-report>

³² ACLED, Gambia, MFDC, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

³³ ACLED, Gambia, Unidentified Armed Groups, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

w pierwszej połowie 2024 r. – miały miejsce 2 incydenty bezpieczeństwa (zginęła 1 osoba).^[34]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Brak jest informacji wskazujących na to, by w Gambii obowiązywało obecnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp.

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

Według danych ACLED, w 2022 r. w Gambii w różnego rodzaju incydentach śmierć poniósł 1 cywil, z kolei w 2023 r. odnotowano 2 ofiary cywilne, zaś w pierwszej połowie 2024 r. – 1 ofiarę cywilną. W całym okresie od 2022 do 30.06.2024 r. najbardziej niebezpiecznymi regionami były regiony: Banjul i Brikama (w obu zginęły po 2 osoby). Dwóch cywilów zginęło w wyniku przemocy tłumy oraz tyle samo w wyniku pozaprawnych zabójstw.^[35]

W ciągu ostatniego roku odnotowano 1 ofiarę śmiertelną w Gambii, w regionie Brikama.^[36]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W dniu 18 maja 2022 r. w wyniku ostrzału przeprowadzonego przez armię Senegalu w Foni Jiking (Brikama) rannych zostało 6 obywateli Gambii.^[37] W późniejszym czasie (do lipca 2024 r.) nie odnotowano już tego typu incydentów.^[38]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

Od początku 2022 r. do lipca 2024 r. w Gambii nie odnotowano ofiar działań partyzanckich.^[39]

³⁴ ACLED, Gambia, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

³⁵ ACLED, Gambia, Atakowani: cywile, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

³⁶ ACLED, Gambia, Atakowani: cywile, 30.06.2023-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

³⁷ ACLED, Gambia, Atakujący: Siły zbrojne Senegalu, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

³⁸ ACLED, Gambia, Atakujący: Siły zbrojne Gambii, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

³⁹ ACLED, Gambia, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

DZIAŁANIA ODWETOWE

Od początku 2022 r. do lipca 2024 r. w Gambii nie odnotowano ofiar działań odwetowych.^[40]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W Gambii nie toczy się aktualnie konflikt zbrojny.

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

Od stycznia 2022 r. do lipca 2024 r. w Gambii nie odnotowano incydentów o charakterze terrorystycznym.^[41]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W Gambii dochodzi do sporadycznych pozaprawnych zabójstw, których ofiarami pada ludność cywilna. W okresie od początku 2022 r. do lipca 2024 r. odnotowano 4 ofiary takich incydentów.^[42]

W lutym 2024 r. członkowie sił zbrojnych Senegalu zabili w regionie przygranicznym Gambii w Karrol (Brikama) 1 cywila.^[43]

W dniu 26 maja 2023 r. 2 młodych mężczyzn zginęło w Banjul (Banjul) w wyniku ataku tłumy. Przyczyny wybuchu przemocy nie są znane.^[44]

W sierpniu 2022 r. doszło do śmierci zatrzymanego w areszcie w Sukuta (Brikama). Okoliczności zdarzenia pozostają niewyjaśnione.^[45]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

W Gambii zdarzają się protesty. Mogą one przybrać gwałtowny charakter.^[46] Do niepokoju społecznego doszło m.in. w związku z wyborami prezydenckimi, które odbywały się w grudniu 2021 r.^[47] Od początku 2022 r. do lipca 2024 r. nie

⁴⁰ ACLED, Gambia, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

⁴¹ ACLED, Gambia, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

⁴² ACLED, Gambia, Atakowani: Cywile, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

⁴³ ACLED, Gambia, Atakujący: Siły zbrojne Senegalu, Atakowani: Cywile, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

⁴⁴ ACLED, Gambia, Atakowani: Cywile, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

⁴⁵ ACLED, Gambia, Atakowani: Cywile, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

⁴⁶ Australia: Department of Foreign Affairs and Trade, Gambia, 23.01.2024, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/africa/gambia>

⁴⁷ Australia: Department of Foreign Affairs and Trade, Gambia, 23.01.2024, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/africa/gambia>

odnotowano jednak protestów, których rezultatem byłyby ofiary śmiertelne wśród cywilów.^[48]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Gambia stanowi źródło i miejsce tranzytu kobiet oraz dzieci będących ofiarami pracy przymusowej i handlu ludźmi w celach seksualnych. Większość ofiar to kobiety i dziewczęta, ale chłopcy są w coraz większym stopniu wykorzystywani w różnych sektorach, w tym w handlu ludźmi w celach seksualnych i pracy przymusowej. Dzieci z Gambii są zmuszane do pracy w sąsiednich krajach Afryki Zachodniej i w Mauretanii, natomiast kobiety z Gambii są narażone na pracę przymusową i handel ludźmi w celach seksualnych na Bliskim Wschodzie, zwłaszcza w Libanie i Kuwejcie. Do wykorzystywania seksualnego dzieci w Gambii przyczyniają się także turyści seksualni z krajów Europy i Ameryki Północnej.^[49]

Bliskie usytuowanie Gambii z regionem Casamance w Senegalii sprawia, że kraj ten jest narażony na wykorzystanie jako punkt tranzytowy broni palnej, jak również bezpieczna przystań dla separatystów z Casamance zaangażowanych w handel bronią.^[50]

Gambia służy jako kraj tranzytowy dla heroiny w drodze do Europy i Stanów Zjednoczonych. Słabe kontrole przybrzeżne i graniczne w połączeniu z korupcją w służbach kontroli granicznej sprawiają, że kraj ten jest idealnym punktem tranzytowym. Gambia odgrywa również znaczącą rolę w handlu kokainą, łącząc Amerykę Południową z rynkami europejskimi i afrykańskimi.^[51]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo Gambii zapewnia swobodę przemieszczania się, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji, a rząd ogólnie przestrzega tych praw. Niemniej jednak zdarza się, że personel policji i służb imigracyjnych ustanawia punkty kontroli bezpieczeństwa. Osoby, które nie posiadają odpowiedniej dokumentacji identyfikacyjnej, są zatrzymywane lub zmuszane do wręczenia łapówek.^[52]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Migracja wewnętrzna w Gambii odbywa się głównie z obszarów wiejskich do miast: Kanifing (miasto położone na zachód od stolicy Bandżul) i Brikama (drugie co do

⁴⁸ ACLED, Gambia, Protesty z interwencją, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>

⁴⁹ Global Organized Crime Index, Gambia, <https://ocindex.net/country/gambia>

⁵⁰ Global Organized Crime Index, Gambia, <https://ocindex.net/country/gambia>

⁵¹ Global Organized Crime Index, Gambia, <https://ocindex.net/country/gambia>

⁵² US Department of State (USDOS), Annual report on human rights in 2023, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107647.html>

wielkości miasto kraju), przy czym znaczna część migrantów pochodzi z Kerewan i Mansa Konko. Wielu migrantów przenosi się również z Brikamy do innych miast, takich jak Kanifing.^[53]

Głównymi czynnikami determinującymi migrację są zmiany w sytuacji rodzinnej, zatrudnieniu i wykształceniu, a także niejasne zasady dotyczące własności ziemi i ogólnie kwestie ekonomiczne.^[54] Liczba migrantów wewnętrznych płci męskiej jest wyższa (69%) niż kobiet (31%).^[55]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

W 2022 r. działalność pochodzącej z Senegalu organizacji MFDC na terytorium Gambii w strefie przygranicznej z Senegalem spowodowała przesiedlenia co najmniej 23 tys. osób, mieszkańców 23 wiosek usytuowanych w przygranicznym regionie w okręgach: Foni Kansala, Foni Bintang Karanai, Foni Bondali, Foni Berfet, i Kombos.^[56] Uchodźcom została udzielona pomoc humanitarna.^[57]

Dodatkowo gwałtowne powodzie i ulewne deszcze, które trwały od końca lipca do sierpnia 2022 r. dotknęły co najmniej 50.000 osób, powodując uszkodzenie i zniszczenie ponad 10.000 domów oraz wewnętrzne przesiedlenie 7 400 osób.^[58]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Według danych UNHCR, w 2023 r. 4 744 osoby uciekły z Gambii (brak informacji o przyczynach opuszczenia kraju) i złożyły wnioski o azyl w innych krajach. Stanowi to około 0,171% ogółu mieszkańców. Najczęstszymi krajami docelowymi były Włochy, Niemcy i Kanada.^[59] W ogólnodostępnych źródłach informacji brak jest natomiast doniesień o uchodźcach z Gambii w krajach ościennych.

PODSUMOWANIE

Gambia jest republiką, z prezydentem jako głową państwa i szefem rządu. W lutym 2018 r. prezydent Gambii ogłosił oficjalne moratorium na wykonywanie kary śmierci. Kara ta jest jednak orzekana.

Sytuacja bezpieczeństwa w Gambii jest stabilna. W kraju tym nie toczy się aktualnie żaden konflikt zbrojny. Starcia z udziałem senegalskiej organizacji MFDC w regionie przygranicznym doprowadziły w 2022 r. do wewnętrznych przesiedleń miejscowej ludności, ale nie powtórzyły się w 2023 r. oraz 2024 r.

⁵³ Integral Human Development, Country Profiles, Gambia, <https://migrants-refugees.va/country-profile/the-gambia/>

⁵⁴ Freedom House, Freedom in the World 2022 – Gambia, 28.02.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2068829.html>

⁵⁵ Integral Human Development, Country Profiles, Gambia, <https://migrants-refugees.va/country-profile/the-gambia/>

⁵⁶ Tereny zamieszkane głównie przez ludność z grupy etnicznej Jola.

⁵⁷ Reliefweb, The Gambia: Internal Displaced Population in West Region - DREF Operation n° MDRGM015 Final Report, 17.05.2023, <https://reliefweb.int/report/gambia/gambia-internal-displaced-population-west-region-dref-operation-ndeg-mdrgm015-final-report>

⁵⁸ IOM, IOM Supports Over 3,500 Internally Displaced Persons and Communities Still Affected by Flash Floods, 15.12.2022, <https://rodakar.iom.int/news/iom-supports-over-3500-internally-displaced-persons-and-communities-still-affected-flash-floods>

⁵⁹ WorldData, Asylum applications and refugees from Gambia, <https://www.worlddata.info/africa/gambia/asylum.php>

W chwili obecnej ludność cywilna Gambii nie jest ofiarą ataków, więc nie stwierdza się powszechnego zagrożenia życia dla mieszkańców tego kraju.

Aktualnie nie odnotowuje się w Gambii wewnętrznych ani zagranicznych przymusowych przesiedleń.

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA:

1. ACLED, Gambia, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>
2. ACLED, Gambia, Atakowani: cywile, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>
3. ACLED, Gambia, Atakujący: Siły zbrojne Gambii, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>
4. ACLED, Gambia, Atakujący: Siły zbrojne Senegal, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>
5. ACLED, Gambia, Atakujący: Siły zbrojne Senegal, Atakowani: Cywile, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>
6. ACLED, Gambia, MFDC, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>
7. ACLED, Gambia, Protesty z interencją, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>
8. ACLED, Gambia, Unidentified Armed Groups, 01.01.2022-30.06.2024, <https://acleddata.com/data-export-tool/>
9. Aljazeera, Gambian president's party narrowly wins legislative polls, 10.04.2022, <https://www.aljazeera.com/news/2022/4/10/gambian-presidents-party-narrowly-wins-legislative-polls>
10. Amnesty International (AI), Amnesty International Report 2022/23; The State of the World's Human Rights; Gambia 2022, 27.03.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2089520.html>
11. Amnesty International (AI), Death Sentences and Executions 2018, 10.04.2019, <https://www.ecoi.net/en/document/2006174.html>
12. Amnesty International (AI), Death Sentences and Executions 2023 [ACT 50/7952/2024], <https://www.ecoi.net/en/document/2110112.html>
13. Australia: Department of Foreign Affairs and Trade, Gambia, 23.01.2024, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/africa/gambia>
14. CIA, The World Factbook, Gambia, 07.08.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/gambia-the/>
15. Freedom House, Freedom in the World 2022 – Gambia, 28.02.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2068829.html>
16. Freedom Newspaper, GAMBIA: ECOWAS HAS AGAIN EXTENDED THE MANDATE OF ITS MILITARY MISSION IN THE GAMBIA, 13.12.2023, <https://freedomnewspaper.gm/gambia-ecowas-has-again-extended-the-mandate-of-its-military-mission-in-the-gambia/>
17. Global Organized Crime Index, Gambia, <https://ocindex.net/country/gambia>

18. Integral Human Development, Country Profiles, Gambia, <https://migrants-refugees.va/country-profile/the-gambia/>
19. IOM, IOM Supports Over 3,500 Internally Displaced Persons and Communities Still Affected by Flash Floods, 15.12.2022, <https://rodakar.iom.int/news/iom-supports-over-3500-internally-displaced-persons-and-communities-still-affected-flash-floods>
20. Podział administracyjny Gambii, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gambia_Distrikte_2003_Version_1.svg
21. PWN, Encyklopedia PWN, Gambia, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Gambia-Ustroj-polityczny;4574132.html>
22. Reliefweb, The Gambia: Internal Displaced Population in West Region - DREF Operation n° MDRGM015 Final Report, 17.05.2023, <https://reliefweb.int/report/gambia/gambia-internal-displaced-population-west-region-dref-operation-ndeg-mdrgm015-final-report>
23. The Guardian, Gambia suspends death penalty in step towards abolition, 19.02.2018, <https://www.theguardian.com/world/2018/feb/19/gambia-suspends-death-penalty-abolition>
24. The Starndard, ECOMIG MISSION EXTENDED BY ONE MORE YEAR, 13.12.0223, <https://standard.gm/ecomig-mission-extended-by-one-more-year/>
25. Travel Planet, Historia Gambii, <https://www.travelplanet.pl/przewodnik/gambia/historia.html>
26. UK Foreign and Commonwealth Office, Foreign Travel Advice – Gambia, 24.01.2024 , <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/the-gambia>
27. US Department of State (USDOS), Annual report on human rights in 2023, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107647.html>
28. Wikipedia, ECOWAS military interwention in Gambia, https://en.wikipedia.org/wiki/ECOWAS_military_intervention_in_the_Gambia
29. WorldData, Asylum applications and refugees from Gambia, <https://www.worlddata.info/africa/gambia/asylum.php>